

Gabra tal-gurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Id-Disa' Awla)

2 ta' Diċembru 2021 *

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Protezzjoni tal-konsumaturi – Direttiva (UE) 2015/2366 –
Servizzi ta' pagament – Artikolu 62(4) – Imposti applikabbli – Artikolu 107(1) –
Armonizzazzjoni shiħa – Artikolu 115(1) u (2) – Traspożizzjoni u applikazzjoni –
Abbonamenti tat-televiżjoni bil-kejbil u ta' aċċess għall-internet – Kuntratti għal żmien
indeterminat konkluzi qabel id-data ta' traspożizzjoni ta' din id-direttiva – Imposti applikati
għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mingħajr awtorizzazzjoni ta' debitu dirett bankarju mibdija
wara din id-data”

Fil-Kawża C-484/20,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa
mill-Oberlandesgericht München (il-Qorti Reġjonali Superjuri ta' München, il-Ġermanja),
permezz ta' deċiżjoni tal-1 ta' Ottubru 2020, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-istess jum,
fil-proċedura

Vodafone Kabel Deutschland GmbH

vs

**Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände –
Verbraucherzentrale Bundesverband e. V.,**

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Id-Disa' Awla),

komposta minn K. Jürimäe, President tat-Tielet Awla, li qiegħed jaġixxi bħala President tad-Disa'
Awla, S. Rodin u N. Piçarra (Relatur), Imħallfin,

Avukat Ġenerali: T. Ċapeta,

Registratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

– għal Vodafone Kabel Deutschland GmbH, minn L. Stelten, Rechtsanwalt,

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

- għall-Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e. V., minn C. Hillebrecht, Rechtsanwältin,
- għall-Gvern Ġermaniż, minn J. Möller, M. Hellmann u U. Bartl, bħala agenti,
- għall-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, bħala aġent, assistita minn F. Meloncelli, avvocato dello Stato,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn H. Tserepa-Lacombe u T. Scharf, bħala agenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstemgħet l-Avukata Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 62(4) tad-Direttiva (UE) 2015/2366 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar is-servizzi ta' pagament fis-suq intern, li temenda d-Direttivi 2002/65/KE, 2009/110/KE u 2013/36/UE u r-Regolament (UE) Nru 1093/2010, u li tħassar id-Direttiva 2007/64/KE (ĠU 2015, L 337, p. 35, u rettifika fil-ĠU 2018, L 102, p. 97).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Vodafone Kabel Deutschland GmbH (iktar 'il quddiem "Vodafone") u Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e. V., (l-Unjoni Federali taċ-Ċentri u tal-Assoċjazzjonijiet tal-Konsumaturi, il-Ġermanja) (iktar 'il quddiem l-"Unjoni Federali") dwar l-applikazzjoni ta' somma fissa għall-użu ta' ċerti strumenti ta' pagament għall-eżekuzzjoni ta' tranżazzjonijiet ta' pagament riżultanti minn kuntratti konklużi bejn Vodafone u l-konsumaturi.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 Il-premessi 6, 53 u 66 tad-Direttiva 2015/2366 jipprovdu li:
“(6) Għandhom jiġu stabbiliti regoli godda sabiex jingħalqu l-lakuni regolatorji filwaqt li fl-istess hin tiġi pprovduta aktar ċarezza legali u tiġi żgurata applikazzjoni konsistenti tal-qafas legiżlattiv madwar l-Unjoni. Għandhom jiġu garantiti kundizzjonijiet operattivi ekwivalenti, għal sistemi eżistenti u għal atturi godda fis-suq, li jippermettu l-ilħuq ta' suq usa' permezz ta' mezzi godda ta' pagament u jiżguraw livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur fl-użu ta' dawn is-servizzi ta' pagament madwar l-Unjoni kollha. [...]

[...]

(53) Peress li l-konsumaturi u l-impriżi mhumieħ fl-istess pożizzjoni, ma għandhomx bżonn l-istess livell ta' protezzjoni. Filwaqt li huwa importanti li d-drittijiet tal-konsumatur jiġu garantiti b'dispożizzjonijiet li mhuwiew possibbli li jkun hemm deroga minnhom b'kuntratt, huwa raġonevoli li impriżi u organizzazzjonijiet jiftieħmu mod ieħor meta ma jkunux qed jittrattaw mal-konsumaturi. [...] Fi kwalunkwe każ, ċerti dispożizzjonijiet ewlenin ta' din id-Direttiva għandhom dejjem japplikaw irrispettivament mill-istatus tal-utent.

[...]

(66) Il-prattiki nazzjonali differenti dwar tariffi għall-użu ta' xi strument tal-pagament partikolari ('sovrimposta') wasslu għal eterogeneità estrema fis-suq tal-pagamenti tal-Unjoni u saru sors ta' konfużjoni għall-konsumaturi, b'mod partikolari fil-kuntest tal-kummerċ elettroniku u dak transkonfinali. [...] Barra minn hekk, raġunament b'saħħtu għal reviżjoni tal-prattiki tas-sovrimposti huwa appoġġat mill-fatt li r-Regolament (UE) 2015/751 [tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2015 dwar it-tariffi tal-interkambju għat-transazzjonijiet ta' pagament permezz ta' kard (ĠU 2015, L 123, p. 1)] jistabbilixxi regoli għal tariffi tal-interkambju għal pagamenti bil-kard. [...] Konsegwentement, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw li jimpedixxu lill-benefiċjarji milli jesigu imposti għall-użu ta' strumenti ta' pagament li għalihom it-tariffi tal-interkambju huma rregolati fil-Kapitolu II tar-Regolament (UE) 2015/751."

4 L-Artikolu 4 ta' din id-direttiva, intitolat "Definizzjonijiet", huwa fformulat kif ġej:

"Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

[...]

5) 'tranzazzjoni ta' pagament' tfisser att, mibdi mill-pagatur jew f'ismu jew mill-benefiċjarju, ta' tqeghid, ta' trasferiment jew ta' għid ta' fondi, irrispettivament minn kwalunkwe obbligu sottostanti bejn il-pagatur u l-benefiċjarju;

[...]

8) 'pagatur [min iħallas]' tfisser persuna fiżika jew ġuridika li għandha kont ta' pagament u li jippermetti ordni ta' pagament minn dak il-kont ta' pagament, jew, fejn ma jkun hemm l-ebda kont ta' pagament, persuna fiżika jew ġuridika li tagħti ordni ta' pagament;

9) 'benefiċjarju' tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tkun ir-riċevitur intenzjonat ta' fondi li kienu s-suġġett ta' tranzazzjoni ta' pagament;

10) 'utent ta' servizzi ta' pagament' tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tagħmel użu minn servizz ta' pagament fil-kapaċità ta' pagatur, ta' benefiċjarju, jew tat-tnejn;

[...]

13) 'ordni ta' pagament' tfisser struzzjoni minn pagatur jew benefiċjarju lill-fornitur tiegħu ta' servizzi ta' pagament li titlob l-esekuzzjoni ta' tranzazzjoni ta' pagament;

14) ‘strument ta’ pagament’ tfisser apparat(i) personalizzat(i) u/jew sett ta’ proċeduri miftiehma bejn l-utent ta’ servizzi ta’ pagament u l-fornitur ta’ servizzi ta’ pagament u li jintuża sabiex tinbeda ordni ta’ pagament;

[...]

20) ‘konsumatur’ tfisser persuna fiżika li, f’kuntratti ta’ servizzi ta’ pagament koperti minn din id-Direttiva, qed taġixxi għal finijiet li mhumiex is-sengħa, in-negozju jew il-professjoni tiegħu jew tagħha;

[...]”

5 L-Artikolu 62 tal-imsemmija direttiva, intitolat “Imposti applikabbli”, jipprovdi, fl-paragrafi 3 sa 5 tiegħu:

“3. Il-fornitur ta’ servizzi ta’ pagament ma għandux iżomm lill-benefiċjarju milli jitlob imposta lill-pagatur, joffrilu tnaqqis jew b’mod ieħor jidderiġih lejn l-użu ta’ strument ta’ pagament partikolari. Kwalunkwe imposta applikata ma għandhiex teċċedi l-ispejjeż diretti mgarrba mill-benefiċjarju għall-użu tal-istrument ta’ pagament speċifiku.

4. Fi kwalunkwe każ, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-benefiċjarju ma jitlobx imposti għall-użu ta’ strumenti ta’ pagament li għalihom it-tariffi tal-interkambju huma regolati skont il-Kapitolu II tar-Regolament (UE) 2015/751 u għal dawk is-servizzi ta’ pagament li għalihom japplika r-Regolament (UE) Nru 260/2012 [tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta’ Marzu 2012 li jistabbilixxi rekwiżiti tekniċi u tan-negozju għat-trasferimenti ta’ kreditu u debiti diretti bl-euro u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 924/2009 (ĠU 2012, L 94, p. 22)].

5. L-Istati Membri jistgħu jipprojbixxu jew jillimitaw id-dritt tal-benefiċjarju li jitlob imposti b’kont meħud tal-htieġa li tithegġegħ il-kompetizzjoni u jiġi promoss l-użu ta’ strumenti ta’ pagament effiċjenti.”

6 L-Artikolu 107 tal-istess direttiva, intitolat “Armonizzazzjoni shiħa”, jistabbilixxi, fil-paragrafu 1 tiegħu:

“Mingħajr preġudizzju [...] għall-[...] Artikolu 62(5), [...] sa fejn din id-Direttiva fiha dispożizzjonijiet armonizzati, l-Istati Membri ma għandhomx iżommu jew jintroduċu dispożizzjonijiet minbarra dawk stabbiliti f’din id-Direttiva.”

7 L-Artikolu 115 tad-Direttiva 2015/2366, intitolat “Transposizzjoni”, jipprovdi, fil-paragrafi 1 u 2 tiegħu:

“1. Sat-13 ta’ Jannar 2018, l-Istati Membri għandhom jadottaw u jippubblikaw il-liġijiet, miżuri neċessarji għall-konformità ma’ din id-Direttiva. [...]

2. Huma għandhom japplikaw dawk il-miżuri mit-13 ta’ Jannar 2018.

[...]”

Id-dritt Germaniż

- 8 L-Artikolu 270a tal-Bürgerliches Gesetzbuch (il-Kodiċi Ċivili), fil-verżjoni tiegħu applikabbli mit-13 ta' Jannar 2018 (iktar 'il quddiem il-“BGB”), jipprevedi:

“Kull ftehim li jobbliga lid-debitur iħallas kummissjoni għall-użu ta' debitu dirett SEPA (Żona Unika ta' Pagamenti bl-Euro] bażiku, ta' debitu dirett SEPA bejn impriżi, ta' trasferiment SEPA jew ta' kard ta' pagament huwa null. L-ewwel sentenza tapplika għall-użu ta' kards ta' pagament biss fil-każ ta' tranżazzjonijiet ta' pagament mal-konsumaturi, sa fejn japplika għalihom il-Kapitolu II tar-[Regolament 2015/751].”

- 9 L-Artikolu 229(45) tal-Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (il-Liġi li Tintroduċi l-Kodiċi Ċivili) (iktar 'il quddiem l-“EGBGB”) jipprovdi:

“(1) L-obbligi li għandhom bħala suġġett l-eżekuzzjoni ta' tranżazzjonijiet ta' pagament u li nħolqu mit-13 ta' Jannar 2018 huma rregolati biss mill-BGB u mill-Artikolu 248 [ta' din il-liġi], fil-verżjoni tagħha fis-sehħ mit-13 ta' Jannar 2018.

(2) L-obbligi li għandhom bħala suġġett l-eżekuzzjoni ta' tranżazzjonijiet ta' pagament u li nħolqu qabel it-13 ta' Jannar 2018 huma rregolati mill-BGB u mill-Artikolu 248 [ta' din il-liġi], fil-verżjoni tagħha fis-sehħ sat-13 ta' Jannar 2018, sakemm ma jkunx previst mod ieħor fil-paragrafi 3 u 4.

(3) Meta, fir-rigward ta' obbligu msemmi fil-paragrafu 2, l-eżekuzzjoni ta' tranżazzjoni ta' pagament tkun inbdiet biss mit-13 ta' Jannar 2018, it-tranżazzjoni ta' pagament tkun suġġetta biss għall-BGB u għall-Artikolu 248 [ta' din il-liġi], fil-verżjoni tagħha fis-sehħ mit-13 ta' Jannar 2018.

[...]

(5) L-Artikolu 270a tal-BGB japplika għall-obbligi kollha li nħolqu mit-13 ta' Jannar 2018.”

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

- 10 Vodafone hija operatur tan-network bil-kejbil u fornitur ta' aċċess għall-internet li teżerċita l-attivitajiet tagħha fit-territorju Germaniż. Wara t-traspożizzjoni fid-dritt Germaniż tad-Direttiva 2015/2366, mit-13 ta' Jannar 2018, Vodafone tagħmel distinzjoni bejn il-kuntratti ta' servizzi ta' telekomunikazzjonijiet u ta' servizzi ta' teledistribuzzjoni bil-kejbil konkluzi qabel din id-data u dawk konkluzi sa mill-imsemmija data. Fl-ewwel kategorija ta' kuntratti, dan l-operatur japplika, bis-saħħa ta' klawżola kuntrattwali ġenerali, somma fissa msejha “Selbstzahlerpauschale” (rata fissa għall-pagament imwettaq mill-klijent stess) ta' EUR 2.50 għal kull tranżazzjoni ta' pagament lill-klijenti li ma jawtorizzawhx iwettaq debiti diretti bankarji awtomatiċi, izda jhallsu huma stess il-fatturi permezz ta' trasferiment SEPA. Min-naħa l-oħra, din il-klawżola ma tidhirx iktar fl-iskala tat-tariffi applikabbli għat-tieni kategorija ta' kuntratti.
- 11 Vodafone tqis li għandha d-dritt tapplika l-imsemmija klawżola għat-tranżazzjonijiet ta' pagament mibdija b'eżekuzzjoni tal-kuntratti konkluzi qabel it-13 ta' Jannar 2018 u, għaldaqstant, li tircievi l-imsemmija somma fissa għal dawn it-tranżazzjonijiet anki wara din id-data. Skont dan l-operatur, il-projbizzjoni li jingabru imposti addizzjonali, prevista fl-Artikolu 270a tal-BGB, tapplika biss għall-kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi mit-13 ta' Jannar 2018. Peress li l-punt 5 tal-Artikolu 229(45) tal-EGBGB jirreferi għall-ħolqien tal-obbligu mit-

13 ta' Jannar 2018, applikazzjoni retroattiva tal-Artikolu 270a tal-BGB għall-kuntratti konkluzi qabel din id-data ma tistax tiġi kkunsidrata, anki jekk it-tranzazzjonijiet ta' pagament bbażati fuq dawn il-kuntratti jinbdew biss mill-imsemmija data.

- 12 L-Unjoni Federali ssostni li l-projbizzjoni, prevista fl-Artikolu 270a tal-BGB, li jingabru imposti addizzjonali sa mit-13 ta' Jannar 2018 tapplika wkoll għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija wara din id-data b'eżekuzzjoni ta' kuntratti konkluzi qabel din id-data, peress li l-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366 huwa intiż li jistabbilixxi kundizzjonijiet identiċi fis-suq intern tas-servizzi ta' pagament fit-13 ta' Jannar 2018. Barra minn hekk, id-dispożizzjoni tranżitorja li tinsab fl-Artikolu 229(45) tal-EGBGB għandha, bis-saħħa tal-punt 3 ta' dan il-paragrafu, tiġi interpretata fis-sens li, mit-13 ta' Jannar 2018, il-leġiżlazzjoni l-ġdida tapplika għat-tranzazzjonijiet kollha ta' pagament mibdija minn din id-data, inklużi dawk ibbażati fuq kuntratti konkluzi qabel l-imsemmija data.
- 13 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-Unjoni Federali ppreżentat azzjoni ġudizzjarja intiż sabiex Vodafone tieqaf milli tapplika għat-tranzazzjonijiet kollha ta' pagament mibdija mit-13 ta' Jannar 2018 is-somma fissa għall-pagament magħmul mill-klijent stess u rebħet il-kawża.
- 14 Adita b'appell minn Vodafone, l-Oberlandesgericht München (il-Qorti Reġjonali Superjuri ta' München, il-Ġermanja) hija inklinata tikkunsidra li l-Artikolu 270a tal-BGB, li jittrasponi l-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366 fid-dritt Ġermaniż, japplika wkoll meta l-obbligu kuntrattwali sottostanti għat-tranzazzjonijiet ta' pagament ikun inħoloq qabel it-13 ta' Jannar 2018, iżda li dawn it-tranzazzjonijiet, eżegwiti b'intervalli regolari, b'mod ġenerali fix-xahar, jinbdew biss wara din id-data.
- 15 Fil-fatt, skont din il-qorti, mit-13 ta' Jannar 2018 u indipendentement mid-data tal-konkluzjoni tal-kuntratti għal żmien indeterminat, sistema uniformi ta' tariffi fis-suq tal-mezzi ta' pagament hija stabbilita fl-Unjoni, b'tali mod li l-projbizzjoni li jingabru imposti addizzjonali prevista f'din id-dispożizzjoni tapplika wkoll għall-kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi qabel it-13 ta' Jannar 2018.
- 16 L-imsemmija qorti tirrileva wkoll li l-punt 5 tal-Artikolu 229(45) tal-EGBGB, li jirreferi biss għall-ħolqien tal-obbligu kuntrattwali, filwaqt li dan ma huwiex kopert mid-Direttiva 2015/2366, iqiegħed fid-dubju l-applikazzjoni shiħa tal-projbizzjoni li jingabru imposti addizzjonali għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija mit-13 ta' Jannar 2018, meta l-obbligu kuntrattwali sottostanti għal dawn it-tranzazzjonijiet ikun inħoloq qabel din id-data.
- 17 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-Oberlandesgericht München (il-Qorti Reġjonali Superjuri ta' München) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari li ġejja:

“L-Artikolu 62(4) tad-[Direttiva 2015/2366] għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġiżlazzjoni jew Prattika nazzjonali li, fil-forma ta' dispożizzjoni tranżitorja fil-każ ta' kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi mal-konsumaturi, tippermetti l-implimentazzjoni tal-projbizzjoni ta' imposti għall-użu ta' strumenti ta' pagament u ta' servizzi ta' pagament prevista fid-dispożizzjoni ta' traspożizzjoni nazzjonali korrispondenti fil-każ biss li l-obbligu kuntrattwali sottostanti ġie stabbilit b'effett mit-13 ta' Jannar 2018, iżda mhux fil-każ li l-obbligu kuntrattwali sottostanti ġie stabbilit qabel it-13 ta' Jannar 2018, fejn l-ipproċessar ta' tranzazzjonijiet ta' pagament (oħra) jibda jsir biss wara t-13 ta' Jannar 2018?”

Fuq id-domanda preliminari

- 18 Permezz tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366 għandux jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi legiżlazzjoni jew prattika nazzjonali li permezz tagħhom, fil-kuntest ta' kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi mal-konsumaturi, il-projbizzjoni li jintalbu imposti għall-użu ta' strumenti ta' pagament u għas-servizzi ta' pagament imsemmija f'din id-dispożizzjoni tapplika biss għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija b'eżekuzzjoni tal-kuntratti konkluzi wara t-13 ta' Jannar 2018, b'tali mod li dawn l-imposti jibqgħu applikabbli għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija wara din id-data b'eżekuzzjoni ta' kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi qabel l-istess data.
- 19 Konformement ma' ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, sabiex tiġi interpretata dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni għandu jittiehed inkunsiderazzjoni mhux biss il-kliem tagħha iżda wkoll il-kuntest tagħha u l-għanijiet li għandhom jintlaħqu mil-legiżlazzjoni li minnha tagħmel parti (sentenzi tat-13 ta' Ottubru 2016, Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, punt 26, u tas-26 ta' Jannar 2021, Szpital Kliniczny im. dra J. Babińskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krakowie, C-16/19, EU:C:2021:64, punt 26).
- 20 Għal dak li jirrigwarda l-kliem tal-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366, dan jipprovdi li l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-benefiċjarju, fis-sens tal-punt 9 tal-Artikolu 4 ta' din id-direttiva, ma jitlobx imposti għall-użu ta' strumenti ta' pagament li għalihom it-tariffi tal-interkambju huma rregolati mill-Kapitolu II tar-Regolament 2015/751 u għas-servizzi ta' pagament li għalihom japplika r-Regolament Nru 260/2012. L-ebda preċiżazzjoni dwar l-applikazzjoni *ratione temporis* ta' din il-projbizzjoni ma tirriżulta mill-formulazzjoni ta' din id-dispożizzjoni.
- 21 F'dawn iċ-ċirkustanzi, għandu jsir riferiment għall-kuntest li fih taqa' l-projbizzjoni li jintalbu imposti għall-użu tal-istrumenti ta' pagament u għas-servizzi ta' pagament imsemmija fl-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366, kif ukoll fuq l-għanijiet li jridu jintlaħqu minn din id-direttiva.
- 22 Għal dak li jirrigwarda l-kuntest tal-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366, għandu jiġi rrilevat, fl-ewwel lok li, skont l-Artikolu 115(1) u l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 115(2) ta' din id-direttiva, għalkemm l-Istati Membri għandhom jadottaw u jippubblikaw id-dispożizzjonijiet neċessarji sabiex jikkonformaw ruħhom mal-imsemmija direttiva qabel it-13 ta' Jannar 2018, dawn id-dispożizzjonijiet isiru applikabbli biss minn din id-data.
- 23 Fit-tieni lok, sa fejn l-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366 jinkludi dispożizzjonijiet armonizzati, l-Istati Membri ma jistgħux, skont l-Artikolu 107(1) ta' din id-direttiva, iżommu fis-seħh u lanqas jintroduċu dispożizzjonijiet differenti minnhom mid-data prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 115(2) tal-imsemmija direttiva.
- 24 Fit-tielet lok, peress li l-projbizzjoni li jintalbu imposti għall-użu tal-istrumenti ta' pagament u għas-servizzi ta' pagament imsemmija fl-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366 tapplika għat-tranzazzjonijiet ta' pagament, fis-sens tal-punt 5 tal-Artikolu 4 ta' din id-direttiva, "irrispettivament minn kwalunkwe obbligu sottostanti bejn il-pagatur u l-benefiċjarju", id-data rilevanti, għall-finijiet tal-applikazzjoni ta' din il-projbizzjoni, hija dik fejn it-tranzazzjoni ta' pagament tinbeda u mhux dik ta' meta jinħoloq l-obbligu sottostanti għal din it-tranzazzjoni.

- 25 Għaldaqstant, minn interpretazzjoni sistematika tal-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366 jirriżulta li l-projbizzjoni li jintalbu imposti għall-użu tal-istrumenti ta' pagament u għas-servizzi ta' pagament imsemmija f'din id-dispożizzjoni tapplika għat-tranzazzjonijiet kollha ta' pagament mibdija mit-13 ta' Jannar 2018.
- 26 Għal dak li jirrigwarda l-għanijiet li jridu jintlaḥqu mid-Direttiva 2015/2366, għandu jiġi rrilevat li din hija intiża għal integrazzjoni ulterjuri tas-suq intern tas-servizzi ta' pagament kif ukoll għall-protezzjoni tal-utenti ta' dawn is-servizzi u, b'mod partikolari, li toffri livell għoli ta' protezzjoni lil dawk li għandhom il-kwalità ta' konsumaturi, hekk kif jirriżulta, b'mod partikolari, mill-premessi 6 u 53 ta' din id-direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-11 ta' Novembru 2020, DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, punt 102 u l-ġurisprudenza ċċitata), fejn il-protezzjoni tal-konsumaturi fil-politika tal-Unjoni hija, barra minn hekk, stabbilita fl-Artikolu 169 TFUE kif ukoll fl-Artikolu 38 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (ara, b'analoġija, is-sentenza tat-2 ta' Marzu 2017, Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main, C-568/15, EU:C:2017:154, punt 28).
- 27 Barra minn hekk, kif jirriżulta mill-premessa 66 tad-Direttiva 2015/2366, il-legiżlatur tal-Unjoni ried jegħleb, permezz tal-projbizzjoni prevista fl-Artikolu 62(4) ta' din id-direttiva, il-frammentazzjoni tal-prattiki nazzjonali f'dak li jirrigwarda l-fatturazzjoni tal-imposti għall-użu ta' ċerti strumenti ta' pagament, frammentazzjoni li tat lok għal eterogeneità estrema tas-suq tal-pagamenti tal-Unjoni u sors ta' konfużjoni għall-konsumaturi, b'mod partikolari fil-kuntest tal-kummerċ elettroniku jew f'kuntest transkonfinali.
- 28 Issa, kull applikazzjoni ddifferenzjata ta' din il-projbizzjoni, skont jekk l-obbligi sottostanti għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija mit-13 ta' Jannar 2018 tnisslux qabel jew wara din id-data, tikkomprometti l-armonizzazzjoni fil-livell tal-Unjoni imposta fl-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366, moqri flimkien mal-Artikolu 107(1) tagħha, u l-għan imfittex minn din id-direttiva, ta' protezzjoni tal-konsumaturi fis-suq intern tas-servizzi ta' hla, jiddgħajef minnha.
- 29 F'dan il-kuntest, għandu, barra minn hekk, jiġi miċhud l-argument, imressaq minn Vodafone fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, li l-prinċipji ta' nuqqas ta' retroattività tal-liġi u tal-protezzjoni tal-aspettattivi legittimi jinkisru minhabba l-portata *ratione temporis* hekk irrikonoxxuta fl-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366.
- 30 F'dan ir-rigward għandu jtifkakar li dispożizzjoni legali ġdida tapplika, bħala prinċipju, mid-dhul fis-seħh tal-att li jistabbilixxiha u, jekk ma tapplikax għas-sitwazzjonijiet legali maḥluqa u definittivament miksuba qabel dan id-dhul fis-seħh, hija tapplika immedjatament għall-effetti futuri ta' sitwazzjoni maḥluqa taht il-portata tal-liġi l-antika kif ukoll għas-sitwazzjonijiet legali ġodda sakemm ma jirriżultax ċarament mill-kliem, mill-istruttura jew mill-iskop ta' din ir-regola li għandu jingħatalha effett retroattiv. Dan ikun b'mod partikolari l-każ meta l-imsemmija regola tkun akkumpanjata minn dispożizzjonijiet partikolari li jiddeterminaw speċjalment il-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tagħha *ratione temporis*, filwaqt li jagħtuha tali effett (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-14 ta' Mejju 2020, Azienda Municipale Ambiente, C-15/19, EU:C:2020:371, punti 56 u 57 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitata).
- 31 Issa, f'dan il-każ, peress li l-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366, kif jirriżulta mill-punt 25 ta' din is-sentenza, ma jirrigwardax it-tranzazzjonijiet ta' pagament imwettqa qabel it-13 ta' Jannar 2018, din id-dispożizzjoni ma tikkonċernax is-sitwazzjonijiet legali definittivament miksuba qabel din id-data u għaldaqstant ma għandhiex effett retroattiv. Barra minn hekk, fir-rigward tat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija mit-13 ta' Jannar 2018, b'eżekuzzjoni

tal-kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi qabel din id-data, l-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366 jikkostitwixxi biss każ ta' applikazzjoni ta' dispożizzjoni legali ġdida għall-effetti futuri ta' sitwazzjoni li nholqot taht ir-regola l-antika.

- 32 Fl-aħhar nett, għandu jingħad ukoll li, sa fejn il-qorti tar-rinviju tqis li l-punt 5 tal-Artikolu 229(45) tal-EGBGB iqiegħed inkwistjoni l-applikazzjoni sħiħa tal-projbizzjoni li jingabru imposti addizzjonali għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija mit-13 ta' Jannar 2018, meta dawn it-tranzazzjonijiet jirriżultaw minn obbligu kuntrattwali li nholqu qabel din id-data, hija għandha, konformement ma' ġurisprudenza stabbilita, tivverifika jekk din id-dispożizzjoni tistax tkun is-suġġett ta' interpretazzjoni konformi mal-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366, kif interpretata fil-punt 25 ta' din is-sentenza, sabiex tiġi żgurata, fil-kuntest tar-riżoluzzjoni tat-tilwima li jkollha quddiemha, l-effettività sħiħa tad-dritt tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Ottubru 2020, Association française des usagers de banques, C-778/18, EU:C:2020:831, punt 59 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 33 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, ir-risposta li għandha tingħata għad-domanda magħmula hija li l-Artikolu 62(4) tad-Direttiva 2015/2366 għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġiżlazzjoni jew prattika nazzjonali li bis-saħħa tagħhom, fil-kuntest ta' kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi mal-konsumaturi, il-projbizzjoni li jintalbu imposti għall-użu ta' strumenti ta' pagament u għas-servizzi ta' pagament imsemmija f'dan l-Artikolu 62(4), tapplika biss għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija b'eżekuzzjoni tal-kuntratti konkluzi wara t-13 ta' Jannar 2018, b'tali mod li dawn l-imposti jibqgħu applikabbli għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija wara din id-data b'eżekuzzjoni ta' kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi qabel l-istess data.

Fuq l-ispejjeż

- 34 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Id-Disa' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikolu 62(4) tad-Direttiva (UE) 2015/2366 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar is-servizzi ta' pagament fis-suq intern, li temenda d-Direttivi 2002/65/KE, 2009/110/KE u 2013/36/UE u r-Regolament (UE) Nru 1093/2010, u li tħassar id-Direttiva 2007/64/KE, għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi leġiżlazzjoni jew prattika nazzjonali li bis-saħħa tagħhom, fil-kuntest ta' kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi mal-konsumaturi, il-projbizzjoni li jintalbu imposti għall-użu ta' strumenti ta' pagament u għas-servizzi ta' pagament imsemmija f'dan l-Artikolu 62(4), tapplika biss għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija b'eżekuzzjoni tal-kuntratti konkluzi wara t-13 ta' Jannar 2018, b'tali mod li dawn l-imposti jibqgħu applikabbli għat-tranzazzjonijiet ta' pagament mibdija wara din id-data b'eżekuzzjoni ta' kuntratti għal żmien indeterminat konkluzi qabel l-istess data.

Firem